

Kurs for leiarar av valnemnder

20. januar 2022

Innholdet i kurset

- Oppstart av arbeidet i valnemndene
- Retningslinjer og vedtekter knytt til val på lokallagsnivå
- Gjennomføring av lokallagsårsmøtet
- Problemstillinger knytt til vervet som hovudtillitsvalde etter avtaleverket og vervet som organisasjonstillitsvald i lokallagsstyret
- Spørsmål til oppklaring

Oppstart arbeidet i valnemnda

Lokallagsstyret ansvarleg for å ta kontakt og sørge for konstituering og nødvendig informasjon til valnemnda.

- Noverande styre sitt vedtak om samansetting av nytt styre
- Gjennomgang av vedtekter knytt til årsmøtet og val
- Gjennomgang av retningslinjer og rammer for valnemnda sitt arbeid

Rammene for arbeidet til valnemnda

- Utdanningsforbundet sine vedtekter

§ 64 VALKOMITÉ

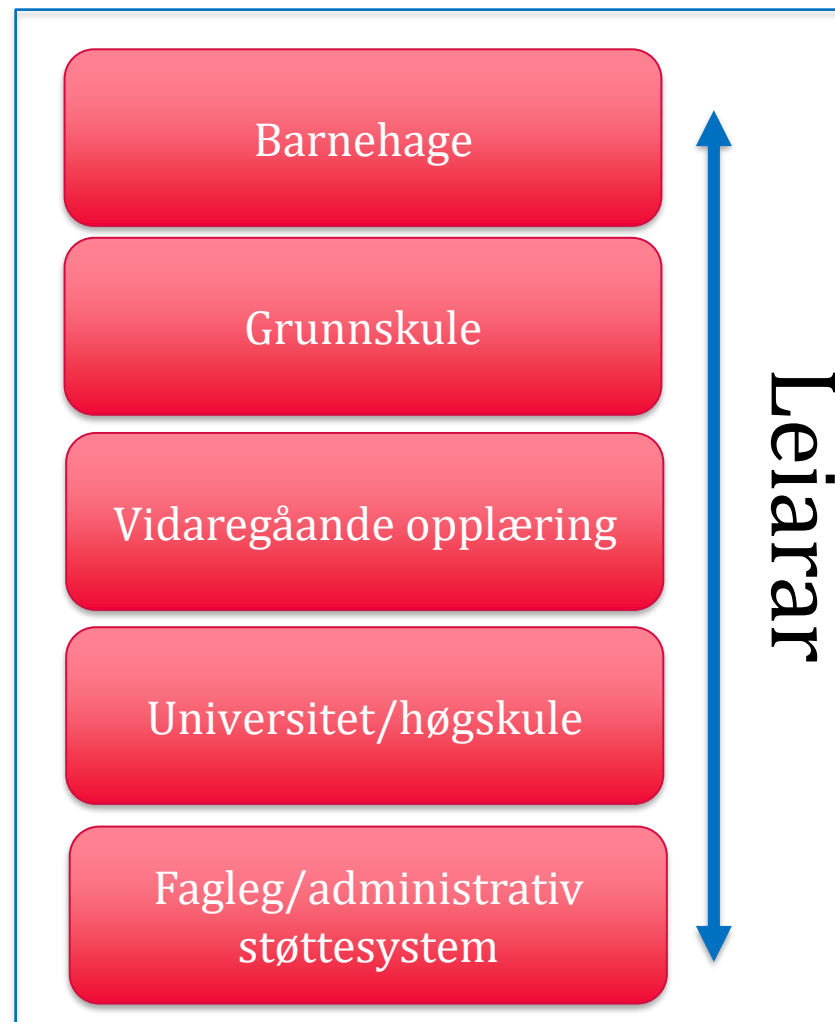
- 64.1 Årsmøtet vel ein valkomité med minimum tre medlemmer. Valkomiteen er sett saman i samsvar med gjeldande kvoteringsreglar, jf. § 15. Valkomiteen konstituerer seg sjølv, eventuelt med eit arbeidsutval.
- 64.2 Valkomiteen har ansvar for å fremje forslag til alle val på årsmøtet, inkludert val i sær møte, med unntak av forslag til ny valkomité ~~og revisor, sistnemnde berre dersom revisor blir vald på årsmøte.~~

Rammene for arbeidet til valnemnda

- Utdanningsforbundet sine vedtekter

§ 15 KVOTERING

- 15.1 Det skal takast sikte på ein kvinne del på minst 50 % i alle valde organisasjonsledd⁸. Når dette ikkje blir oppnådd over klubb nivå, skal det sendast grunngjeven melding til næraste overordna vedtaksføre organ, som kan krevje omval.
- 15.2 Inga medlemsgruppe skal aleine kunne ha meir enn 50 % av medlemmene i vedtaksføre organ på fylkesnivå og over dette. Dei fem medlemsgruppene skal vere representerte i sentralstyret. Det skal vere minst éin leiarrepresentant i sentralstyret. Alle medlemsgrupper skal så sant det er mogleg, vere representerte i fylkesstyret. Det skal vere minst éin leiarrepresentant i fylkesstyret. Lokallagsstyret skal setjast saman med ein rimeleg representasjon frå dei ulike medlemsgruppene og ha minst éin leiarrepresentant.

Viktige dokument

Oppgaver – Lokallagsleiar – vald etter organisasjonsvedtektene

- Leie lokallaget sitt styre og lokallaget sin aktivitet
- Kontakten med tillitsvalgte og medlemmer – samarbeid med HTV
- Informasjonsarbeid – plakatar, nettside (?) e-post etc.
- Ansvar for alle medlemmer – HTV sitt ansvar er avgrensa til arbeidsgevarvariansområde
- Ansvar for å inngå og vedlikehalde tariffavtalar – støtte for HTV
- Kurs og medlemsmøte
- Politisk ansvar for drøftingar og forhandingar
- Media-/pressekontakt
- Erettle organisasjonen sin politikk lokalt
- Vernearbeid
- Omtenke for alle medlemsgrupper, – leiarar, medlemmer på små arbeidsplassar, pensjonistar og folk i permisjon
- Økonomisk kontroll/budsjettansvar og behandle post og e-post
- Sjekke, registrere og data
- Ajourførte lister og data
- Kontakt med fylkeslaget
- Vere oppdatert på organisasjonen sin politikk og aktivitet
- Organiserer høyringar

Oppgaver – Hovudtillitsvald – vald etter Hovedavtalen

- Samarbeidssaker (Arbeidsgevar)
 - Informasjonssaker (Arbeidsgevar)
 - Meddrættssaker (Arbeidsgevar)
 - Forhandling (Arbeidsgevar)
- Døme:
- Gjennomgang av HA, fellesskulering
 - Budsjett
 - Arbeidsmiljø – HMT (Samarbeid med verneetaten)
 - Kompetanseplanlegging / utviklingsplan
 - Analyse av kompetanse – og etterutdanningsbehov
 - Skuleplan
 - Stillingar – Oppseing/overføring m.m.
 - Utlysingar – Tsetjingar
 - Lønspolitisk plan
 - Personaltattak
 - Prinsipp for senorittak
 - Lokal arbeidsavtale
 - Konfliktløsning
 - Representasjon i ut
 - Omorganisering
 - Hjelp og støtte for
 - Overvake tariffar

Valg av tillitsvalgte i Utdanningsforbundet – en veileder for medlemmer i styrer og valgkomiteer

UTDANNINGS
FORBUNDET

Retningslinjer, Utdanningsforbundet
Januar 2012

Retningslinjer for Utdanningsforbundets
tillitsvalgte etter hovedavtalene

UTDANNINGS
FORBUNDET

Retningslinjer, Utdanningsforbundet
Mars 2013

Retningslinjer for årsmøter i lokallag – sammensetning, valg og valgreglement (delegatmøte)

Disse retningslinjene omhandler delegatårsmøter, en årsmøteform som kan benyttes dersom lokallaget har minst 800 medlemmer, og årsmøtet etter vedtektene § 57.2 har vedtatt å gjennomføre delegatårsmøter etter modellen som praktiseres for fylkeslagene, if. § 44.

Samansetjing av lokallagsstyret

- Utdanningsforbundet sine vedtekter § 61.2

- Lokallagsstyret har inntil ni medlemmer²⁵. Dette tallet omfatter leder, nestleder og det antall styremedlemmer årsmøtet bestemmer. Lokallagsstyret skal settes sammen slik at det får en rimelig representasjon fra de ulike medlemsgruppene. Minst ett styremedlem skal være lederrepresentant. Dette tallet omfatter én tillitsvalgt etter kommunal hovedavtale. Denne skal ha fulle rettigheter. Jf. for øvrig § 16.5.
- I tillegg velges minst tre varamedlemmer i prioritert rekkefølge.

FOTNOTE 25: Lokallag med mer enn 1000 medlemmer kan ha inntil 11 styremedlemmer.

Samansetjing av lokallagsstyret

- Styret som ein heilskap
 - Frikjøp
 - Kjønn, medlemsgrupper
 - Alder, etnisitet, geografi, erfaring, utdanning
- Kultur for attval, delt innstilling og motkandidatar
 - Ryddig, open, i god tid
- Ulike tariffområde

Formålsparagrafen

- Utdanningsforbundet sine vedtekter § 2

§ 2 FORMÅL

- 2.1 Utdanningsforbundet er ei partipolitisk uavhengig fagforeining for pedagogisk personale innanfor alle utdanningsnivå.
- 2.2 Utdanningsforbundet skal ivareta medlemmene sine interesser når det gjeld lønns- og arbeidsvilkår, og når det gjeld profesjonsfaglege og utdanningspolitiske spørsmål.
- 2.3 Utdanningsforbundet skal arbeide for at barn, unge og vaksne får eit kvalitativt godt og etisk forsvarleg opplæringstilbod, og for at utdanning skal ha ei sentral rolle i samfunnet.

Korleis jobbar valnemnda i forkant av innstilling?

Korleis hente inn forslag på kandidatar til verv?

- Innspel frå deltakarane
- Case

Dilemma

Case

Då årsmøtet truleg valde feil person

Valnemnda skal finne ein representant frå barnehageområdet til å sitje i lokallagsstyret. Det er ikkje så mange å velje mellom og valnemnda bestemmer seg difor for å spørje alle aktuelle. Dei fordeler arbeidet med å ringe rundt og stiller alle det same spørsmålet: Kan du tenkje deg å sitje i lokallagsstyret i ein periode på to år?

Det er vanskeleg å få napp. To av dei som blir spurde dreg litt på det, men meiner at dei får spørje andre først. Skulle det vere uråd, får dei heller kome tilbake med spørsmålet på nytt. Tida går og ingen har svart ja. Så får valnemnda fast fisk ein dag og er lukkelege over at jobben er gjort. Dei har klart å skaffe kandidatar til alle ledige verv i styret og ser lyst på årsmøtet.

Så kjem dagen for årsmøtet og valnemnda legg fram sitt forslag. Forsamlinga får seg ein stuss. Kandidaten for barnehageområdet er ikkje den forsamlinga kan tenkje seg. Vedkomande er kritisk til alt og alle, negativ til arbeidsgjevar etter ein opprivande konflikt og ser generelt mørkt på det meste. Vedkomande er til stades i årsmøtet og alle tykkjer det er vanskeleg å gjere noko med framlegget der og då. Kandidaten vert stemt inn med akklamasjon og alle ventar at dei neste to åra vert vanskeleg å takle.

Kva kunne eller burde valnemnda gjort annleis?

Årsmøtet

Tidspunkt for årsmøtet

- Utdanningsforbundet sine vedtekter § 57.4
- Årsmøtet skal holdast i løpet av april (mars i år med fylkesårsmøte)
- Annonserast seinast 15. februar (15. januar i år med fylkesårsmøte)

Årsmøteperiode/valperiode

- Utdanningsforbundet sine vedtekter § 57.3

- Normal årsmøteperiode er eitt år.
- Vala på årsmøtet skjer normalt for to år – frå 1. august etter årsmøtet til 31. juli to år etterpå.
- Syte for at at ikkje valperioden til heile styret går av samstundes.

Sakliste til årsmøtet

- Utdanningsforbundet sine vedtekter § 58

1. Konstituering (§ 58.1.1) (godkjenning av fullmakter, val av møteleder, referent, m.v., møte- og valreglement)
2. Melding og regnskap frå lokallagsstyret (§ 58.1.2)
3. Retningslinjer for arbeidet i lokallaget i kommande årsmøteperiode (§ 58.1.3)
4. Budsjett (§ 58.1.4)
5. Eventuelle saker innmeldt frå klubbane eller andre saker som vert lagt fram av styret (§ 58.1.5)
6. Val av alternativ innanfor vedtektene (§ 58.1.7) dersom det er sett fram slike forslag
7. Val (§ 58.1.6)
8. Eventuelle resolusjonar.

Votering på årsmøtet

- Utdanningsforbundet sine vedtekter

Forslag til

Valgreglement for årsmøte i lokallag

Generelt om valgene

Valgene gjelder for to år med virkningsdato fra 1. august etter årsmøtet, så sant ikke annen ordning blir vedtatt av årsmøtet forut for valgene.²

Alle valg skal være skriftlige. Motelederen kan likevel, i samråd med årsmøtet, gjennomføre åpen avstemning, dersom det er et enstemmig forslag fra valgkomiteen og ingen andre forslag foreligger.

Det kan ikke stemmes på andre enn de kandidatene det er fremmet forslag om og som har sagt ja til å stille til valg. Stemmeseddel som inneholder andre navn, blir forkastet.

Kandidater som det er fremmet forslag på, er:

1. Forslag fra valgkomiteen (pkt. 1 – 5 og 7 – 8) / lokallagsstyret (pkt. 7.6)
2. Kandidater som det fremmes forslag på under selve årsmøtet (benkeforslag).

Blank stemmeseddel blir regnet som avgitt stemme.

Gjennomføring av valgene på årsmøtet

Valgene gjennomføres i den rekkefølgen som framkommer i nummereringen nedenfor:

1. Valg av lokallagsleder (plenum)

Lederen blir valgt først og ved særskilt valg.

Den kandidaten som får minst halvparten av stemmene, er valgt.

Om ingen av kandidatene får halvparten av stemmene, skal det holdes nytt valg mellom de kandidatene som har fått stemmer i første valgomgang. Kandidatene blir satt opp etter stemmetall. Dersom det er flere enn to kandidater, går kandidaten med lavest stemmetall ut. Nytt valg blir holdt mellom de kandidatene som står igjen. Dette prinsippet følges til bare to kandidater står igjen. Ved omvalg mellom de to gjenværende kandidatene er den valgt som har fått flest stemmer.

Får kandidatene likt stemmetall i to valgomganger trekkes det lodd mellom kandidatene.

2. Valg av nestleder i lokallaget (plenum)

Her gjelder de samme valgreglene som i punkt 1.

Ved personval er hovedregelen skriftleg votering, jf. forslag til valreglement.

Møte- og valreglement følger vanlege reglar for votering:

I utgangspunktet kan vedtak fattast med simpelt fleirtal, så sant det ikkje er vedtektsmessige krav om kvalifisert flertall (2/3 fleirtall).

Valreglement – gjennomføring av val

- retningslinjer for årsmøter i lokallag

1. Val av lokallagsleiar (plenum)
 - *minst halvparten av stemmene, to omgangar -> loddtrekning*
2. Val av nestleiar i lokallaget (plenum)
3. Val av hovedtillitsvalde (særmøte)
4. Val av styremedlemmer (plenum)
5. Val av varamedlemmer (plenum)
6. Val av valnemnd (plenum)
 - *etter framlegg frå lokallagsstyret*
7. Val av delegatar og varadelegatar til fylkesårsmøtet (plenum)
 - *berre i år med fylkesårsmøte (ikkje i 2022)*
8. Framlegg til kandidatar til verv i fylkeslaget (plenum)
 - *berre i år med fylkesårsmøte (ikkje i 2022)*

Valreglement - rammer

- retningslinjer for årsmøter i lokallag

- Alle val skjer **normalt** for to år med verknad frå 1. august same året.
- Alle val skal vere skriftlege, om ikkje anna er avklart med årsmøtet
- Kan ikkje stemme på andre enn dei som er foreslått og har sagt ja til å ta på seg vervet
 - Foreslått av valnemnda
 - Foreslått på årsmøtet

Særmøte på årsmøtet

- Utdanningsforbundet sine vedtekter

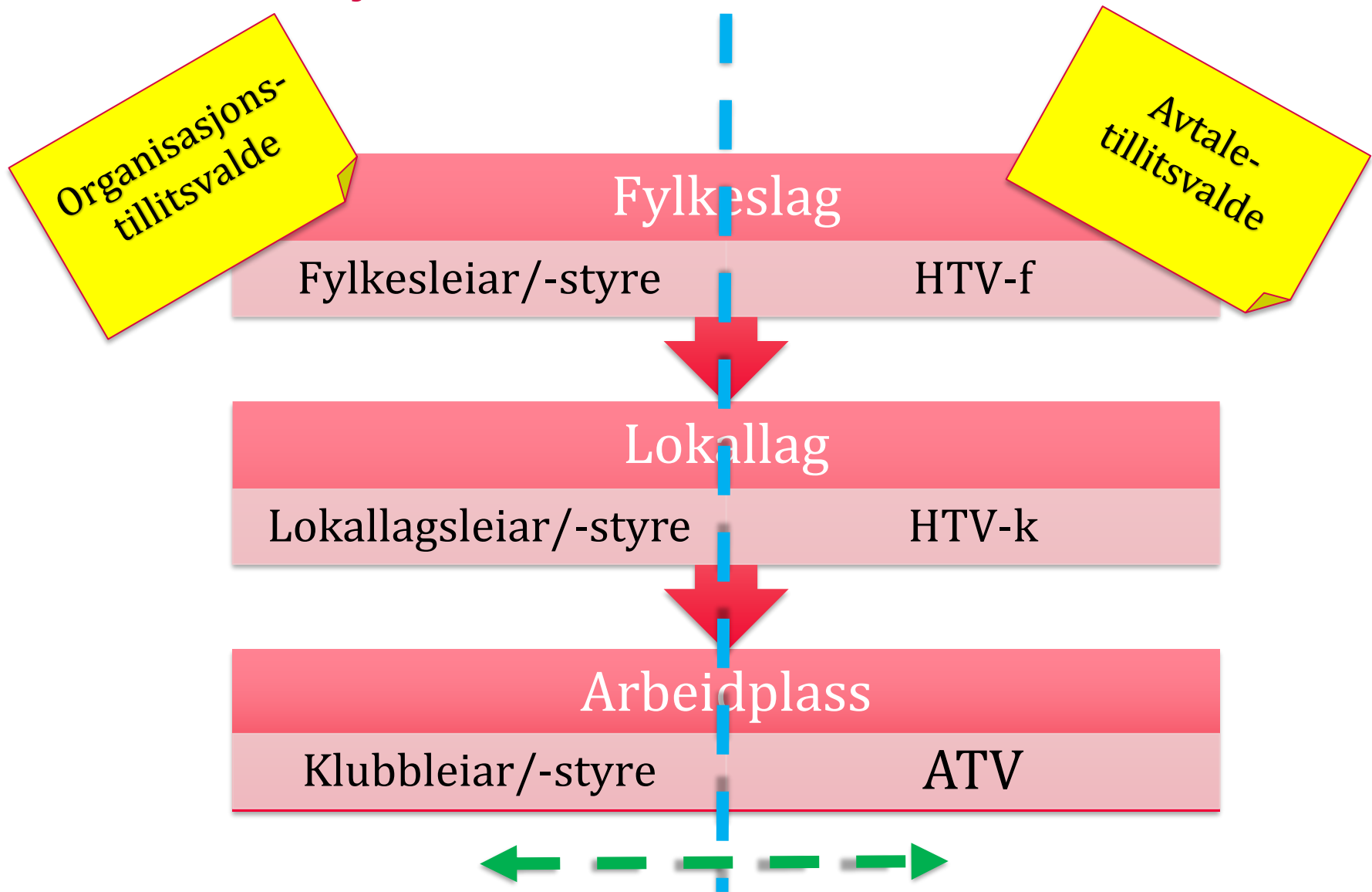
Medlemmer med KS som arbeidsgjevar skal i særmøte velje hovedtillitsvald (-e) etter innstilling frå valkomiteen.

Det vert synt til hovedavtalen §§ 2-3, 3-3 d, 3-3 c og «Retningslinjer for Utdanningsforbundet tillitsvalgte etter hovedavtale».

Kombinasjon av verv – HTV og organisasjonstillitsvald

To ulike linjer av tillitsvalde

Oppgaver – Lokallagsleiar – vald etter organisasjonsvedtektene

- Leie lokallaget sitt styre og lokallaget sin aktivitet
- Kontakten med tillitsvalde og medlemmer – samarbeid med HTV
- Informasjonsarbeid – plakatar, nettside (?), e-post etc.
- Ansvar for alle medlemmer – HTV sitt ansvar er avgrensa til arbeidsgjevar/avtaleområde
- Ansvar for å inngå og vedlikehalde tariffavtaler med private institusjonar
- Kurs og medlemsmøte
- Politisk ansvar for drøftingar og forhandlingar – støtte for HTV
- Media-/pressekontakt
- Frønte organisasjonen sin politikk lokalt
- Vervearbeid
- Omtanke for alle medlemsgrupper, -leiarar, medlemmer på små arbeidsplassar, pensjonistar og folk i permisjon
- Økonomikontroll/budsjettansvar
- Sjekke, registrere og behandle post og e-post
- Ajourførte lister og data
- Kontakt med fylkeslaget
- Vere oppdatert på organisasjonen sin politikk og aktivitet
- Organisere høyringar

Oppgaver – Hovudtillitsvald – vald etter Hovudavtalen

- Samarbeidssaker (Arbeidsgjevar)
- Informasjonssaker (Arbeidsgjevar)
- Medraderettssaker (Arbeidsgjevar)
- Forhandling (Arbeidsgjevar)

Døme:

- Gjennomgang av HA, fellesskulering
- Budsjett
- Arbeidsmiljø – HMT (Samarbeid med vermetenesta)
- Kompetanseplanlegging / utviklingsplanen
- Analyse av kompetanse – og etterutdanningsbehov
- Skulerute
- Stillingsplan
- Utlysingar – Tilsetjingar - Oppseiing/overføring m.m.
- Lønspolitisk plan
- Personalpolitisk plan
- Prinsipp for seniortiltak
- Lokal arbeidstidsavtale
- Konfliktløsning
- Representasjon i utval
- Omorganisering
- Hjelp og støtte for ATV
- Overvake tariffavtaler

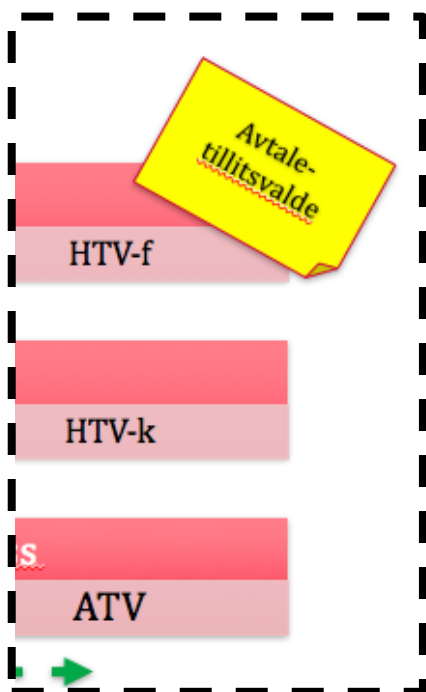
Rammene for arbeidet til valnemnda

- Utdanningsforbundet sine vedtekter

§ 16 Tillitsvalgte etter hovedavtalene

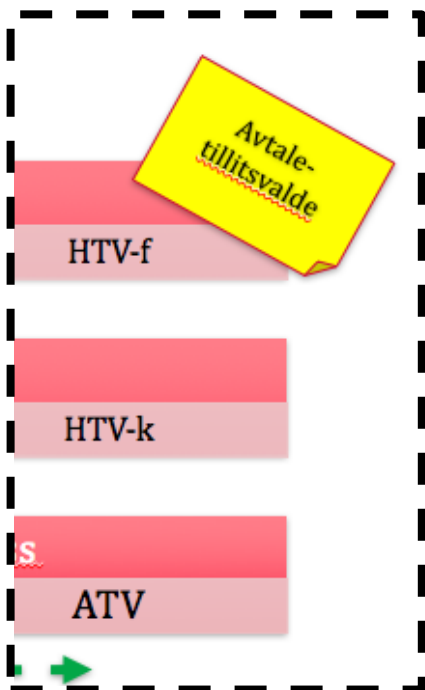
§ 16.1 Tillitsvalgte etter hovedavtalene velges normalt av og blant medlemmene innenfor gjeldende avtaleområde ved den enkelte virksomhet (kommune, fylkeskommune, statsetat o.a.) og driftsenhet (arbeidsplass).

§ 16.2 Valg av tillitsvalgte etter hovedavtalene skjer i egne valgmøter innkalt av styret i lokallaget, fylkeslaget eller klubben. Valgmøtene arrangeres normalt i tilknytning til årsmøter i lokallag/fylkeslag eller i forbindelse med valg av klubbstyre. *Valgkomiteen er ansvarlig for innstilling etter forslag fra medlemmer på gjeldende avtaleområde.* [vår utheving]

Rammene for arbeidet til valnemnda

- Utdanningsforbundet sine vedtekter

- § 16.3 I særskilte tilfeller kan tillitsvalgte etter hovedavtalene utpekes av styret i lokallaget/ fylkeslaget eller av sentralstyret.
- § 16.4 Tillitsvalgte etter hovedavtalene velges for samme periode som organisasjonstillitsvalgte på samme nivå, så sant dette ikke er i strid med gjeldende hovedavtale.
- § 16.5 En tillitsvalgt etter kommunal hovedavtale skal til vanlig ha fulle rettigheter i fylkes- og lokallagsstyret. Andre tillitsvalgte etter hovedavtalene har til vanlig møte- og talerett i fellesstyret på sitt nivå. Tillitsvalgte etter hovedavtale på arbeidsplassnivå skal være klubbleder.

Valnemnda sitt arbeid – til refleksjon i nemndene

- Valnemnda har makt, men også stort ansvar...
- Det er av stor betydning korleis de tek kontakt med aktuelle kandidatar – og det er lurt å ha litt god tid!
- Kven meiner de kan profilere organisasjonen lokalt på ein god måte?
- Kven er i stand til å nå fram og ha respekt blant eigne medlemmer og samstundes også kunne kommunisere med arbeidsgjevar?
- Eit godt arbeidslag har alt å seie når kvardagen er travel
- Fylkeslaget tilbyr opplæring for nye lokallagsleiarar og HTV oppfølging medan ein er tillitsvald

Case 2

Hovudtillitsvald Andersen manglar tillit

Andersen har vore HTV i mange år og likar godt å vere det. Han er aktiv og har mange møte med kommuneleiinga. Han er resultatorientert og "står på krava". Problemet er likevel det at han opptrer eigenrådig. Han spør ikkje lokallagsstyret om råd og han høyrer ikkje på medlemmane. Av og til vert resultatet slik at han drøftar seg fram til resultat som medlemmane ikkje kan stille seg bak. Han seier at han veit vel om kva som er Utdanningsforbundet sin politikk, og meiner at han ikkje treng springe til styret eller medlemmane for å spørje om "allting".

Det murrar ute i klubbane men det er ikkje så lett å finne nokon som er villege til å gå inn i Andersen sin stad. Hadde Andersen takka nei til attval, ville det vore heilt annleis, tykkjer mange, - men stille opp som motkandidat til ein som ønskjer å halde fram? Nei det går ikkje.

Valnemnda er fullt klar over situasjonen og fleire klubbleiarar har sagt at no får nok vere nok.

Kva kan eller bør valnemnda gjere?

Case 3:

Lokallagsleiar for evig og alltid – uansett?

Karl har teke på seg verv i valnemnda og har som mål å få kasta sitjande lokallagsleiar Pettersen. Lokallaget går på sparebluss. Alle vanlege ting blir handtert, men ikkje meir enn det. Medlemsengasjementet er labert og lokallagsstyret har i grunnen lenge overlate til lokallagsleiar å bestemme tempo og aktivitetsnivå. Karl er ein av nokre få medlemmer som meiner at no må det skje ei forandring snart. Det er likevel mange medlemmer som tykkjer at sjølv om det går litt på halv åtte, så får det vere greitt nok. Det er vanskeleg å engasjere seg.

Leiar Pettersen har hatt funksjonen i lang tid, over 10 år, og har i grunnen signalisert at det er ein grei deltidsjobb med det frikjøpet som ligg til vervet. Det er til og med slik at Pettersen har sagt at å vere lokallagsleiar er eit godt alternativ til å ta ut deltids-AFP. Det høver svært godt sidan Pettersen er blitt 61 år.

Pettersen har på dei to siste årsmøta sagt at dersom det er nokon som vil ta over leiarjobben, står plassen til disposisjon. Valnemnda har tidlegare valt å ta minste motstands veg og sagt at det ikkje er nokon klar kandidat til å ta over, og då har Pettersen sagt at det er greitt å ta ein periode til.

Det seier Pettersen i år også.

Kva kan eller bør valnemnda gjere i ein slik situasjon?

Spørsmål?

vestland@utdanningsforbundet.no

23 13 85 50

www.utdanningsforbundet.no/vestland

Mildrid Kronborg Økland, nestleiar: milkro@udf.no

Eva Steinfeld, rådgjevar: evaste@udf.no